

Русия: присъди над демонстрантите, участвали в събитията на площад „Болотная“

Резолюция на Европейския парламент от 13 март 2014 г. относно Русия: осъждането на демонстранти, участвали в събитията на площад „Болотная“ (2014/2628(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Русия, и по-специално своята резолюция от 13 юни 2013 г. относно принципите на правовата държава в Русия¹,
 - като взе предвид изявлението на говорителя на заместник-председателя на Комисията/върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) от 24 февруари 2014 г. относно присъдите на демонстрантите, участвали в събитията на площад „Болотная“,
 - като взе предвид Конституцията на Русия, и по-специално член 118 от нея, който постановява, че правосъдието в Руската федерация се управлява единствено от съдилищата, както и член 120 от нея, съгласно който съдиите са независими и са подчинени единствено на Конституцията на Русия и на федералното право,
 - като взе предвид консултациите между ЕС и Русия в областта на правата на човека от 28 ноември 2013 г.,
 - като взе предвид доклада на Комитета на Съвета на Европа за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание от 17 декември 2013 г. относно редовното му посещение в Руската федерация,
 - като взе предвид изявлението от 4 март 2014 г. на омбудсмана по правата на човека на Руската федерация Владимир Лукин относно публичните демонстрации в Москва и мерките, предприети от правопривлаждащите агенции,
 - като взе предвид член 122, параграф 5 и член 110, параграф 4 от своя правилник,
- A. като има предвид, че Руската федерация, като пълноправен член на Съвета на Европа и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, се е ангажирала да спазва принципите на демокрацията и принципите на правовата държава и да зачита правата на човека; като има предвид, че вследствие на редица сериозни нарушения на принципите на правовата държава и приемането на рестриктивни закони през последните месеци съществува растящо безпокойство по отношение на изпълнението от страна на Русия на нейните международни и национални задължения;
- Б. като има предвид, че на 6 май 2012 г., в навечерието на встъпването в длъжност на президента Владимир Путин, няколко десетки от оценяваните на десетки хиляди протестиращи влязоха в спорадични схватки с полицията, което доведе до дребни

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0284.

щети на площад „Болотная“;

- В. като има предвид, че около 600 активисти бяха задържани за кратко и че срещу 28 лица е започнало наказателно производство; като има предвид, че държавните органи започнаха разследване на действията на протестиращите, като ги определиха като „масови бунтове“, които, в съответствие с руския закон са масови действия, в които се включват „насилие, погроми, разрушаване на имущество, използване на огнестрелно оръжие или въоръжена съпротива на държавните органи“; като има предвид, че държавните органи твърдят, че насилието е било планирано и е било част от конспирация за дестабилизиране на държавата и сваляне на правителството;
- Г. като има предвид, че през последните години редица съдебни процеси и съдебни производства поставиха под въпрос независимостта и безпристрастността на съдебните институции в Руската федерация;
- Д. като има предвид, че множество руски и международни организации за защита на правата на човека съобщиха, че непропорционални мерки и агресивни действия от страна на силите за сигурност, както и прекомерна употреба на сила, са довели до избухването на насилие, последвано от произволни арести на участници в протестите; като има предвид, че омбудсманът по правата на човека на Руската федерация потвърди в своята оценка, че обвиненията за масови бунтове са неоснователни;
- Е. като има предвид, че на 24 февруари 2014 г. руски съд призна за виновни осем от демонстрантите, като присъдите варираха от присъда с отложено изпълнение до четири години затвор, след като през 2013 г. бяха издадени три по-строги присъди за лишаване от свобода, както и за принудително психиатрично лечение на активиста Михаил Косенко;
- Ж. като има предвид, че голям брой арести бяха извършени на 21 и 24 февруари 2014 г. по време на мирните демонстрации в подкрепа на подсъдимите по делото във връзка с площад „Болотная“; като има предвид, че повече от 200 души, които се бяха събрали пред Замоскворецкия районен съд на 24 февруари 2014 г., за да чуят присъдата, бяха задържани в продължение на няколко часа; като има предвид, че опозиционните лидери Борис Немцов и Алексей Навални впоследствие бяха осъдени на 10 дни затвор; като има предвид, че Алексей Навални беше поставен под домашен арест за следващите два месеца и на 5 март 2014 г. му беше сложена електронна гривна за наблюдение на неговите дейности,
- З. като има предвид, че руските държавни органи разширяват своите програми за масово наблюдение; като има предвид, че тези програми, комбинирани със законите срещу ЛГБТ лицата и законите, ограничаващи свободата на неправителствените организации, предоставят на руските държавни органи много мощен инструмент за контрол и потискане на гласа на опозицията;
- И. като има предвид, че през последните години положението с правата на човека в Русия се влоши и че руските органи приеха поредица от закони, които съдържат двусмислени разпоредби, могат да бъдат използвани за налагане на допълнителни ограничения на опозицията и участниците от гражданското общество и пречат на свободата на изразяване на мнение и на сдружаване; като има предвид, че

репресиите включваха действия като например полицейски акции, конфискация на собственост, административни глоби и други мерки, насочени към предотвратяване и разубеждаване на организациите на гражданското общество от осъществяването на дейността им,

- Й. като има предвид, че ръководителите на опозиционните партии и движения са обект на тормоз от страна на руските държавни органи, като някои са задържани по силата на различни обвинения, като пример за това са Иля Яшин, водач на движението „Солидарност“, Глеб Фетисов, съпредседател на „Алианса на Зелените и социалдемократите“ и Евгени Витишко, активист в областта на околната среда и виден член на партия „Яблоко“;
- К. като има предвид, че множество съобщения за случаи на малтретиране и изтезания на затворници от членове на правоприлагащите агенции и полицията бяха регистрирани през м. декември 2013 г. от Комитета за предотвратяване на изтезанията към Съвета на Европа;
1. Изразява дълбоката си загриженост относно съдебното производство срещу демонстрантите на площад „Болотная“, което от самото начало беше сериозно накърнено от политически мотивирани обвинения;
 2. Счита, че обвиненията срещу тях и присъдите им изглеждат непропорционални с оглед естеството на събитията и престъпленията, в които са обвинени; счита, че изходът от процеса, с оглед на процедурните недостатъци и дългото предпроцесуално задържане, повдига отново въпроси относно положението с принципите на правовата държава;
 3. Призовава руските съдебни органи да преразгледат присъдите по време на обжалването и да освободят осемте демонстранти, както и затворника от „Болотная“ Михаил Косенко, осъден на принудително психиатрично лечение;
 4. Наред с това изразява дълбоката си загриженост относно задържането на голям брой мирни демонстранти след присъдите от „Болотная“ и призовава за отмяна на всички обвинения срещу тях; призовава освен това руското правителство да зачита правата на всички граждани да упражняват основните си свободи и всеобщи права на човека;
 5. Припомня значението на пълното спазване от страна на Русия на международните ѝ правни задължения като член на Съвета на Европа и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, както и на основните права на човека и принципите на правовата държава, установени в Европейската конвенция за правата на човека и Международния пакт за граждански и политически права; посочва, че новото развитие на положението е в посока, обратна на реформите, необходими за подобряване на демократичните стандарти, принципите на правовата държава и независимостта на съдебната власт в Русия;
 6. Изразява загрижеността си във връзка със събитията в Руската федерация по отношение на спазването и защитата на общоприети демократични принципи, правила и процедури, по-специално във връзка със закона за „чуждестранните агенти“, законодателството срещу ЛГБТ лицата, повторното квалифициране на клеветата като престъпно деяние, закона за измяната и законодателството,

уреждащо обществените протести; настоятелно призовава Русия да се придържа към международните си ангажименти като член на Съвета на Европа;

7. Призовава руското правителство да предприеме конкретни мерки за справяне с влошаването на положението с правата на човека, в частност като прекрати кампанията на тормоз спрямо организации и активисти на гражданското общество; призовава руската изпълнителна и законодателна власти да преосмислят и евентуално отменят неотдавна приети законодателни актове и мерки, които противоречат на заявените ангажименти на държавата като член на Съвета на Европа по отношение на правата на човека и основните свободи и да отчетат предложенията на омбудсмана на Русия по правата на човека, както и на Съвета по правата на човека, отправени към президента на Руската федерация;
8. Настоятелно приканва руските съдебни и правоприлагащи органи да изпълняват задълженията си по безпристрастен и независим начин;
9. Изтъква, че свободата на събрания в Руската федерация се гарантира от член 31 от Руската конституция и съобразно Европейската конвенция за правата на човека, по която Русия е страна, като следователно руските органи са длъжни да я зачитат;
10. Призовава Руската федерация да приведе своите програми за наблюдение в съответствие с Европейската конвенция за правата на човека;
11. Изразява съжаление относно продължаващите репресии спрямо граждани, които изразяват критика по отношение на режима, както и спрямо оставащите независими медии, включително ТВ „Дъжд“ и радио „Ехото на Москва“;
12. Призовава Върховния представител и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да гарантират, че случаите на всички лица, преследвани по политически причини, ще бъдат засегнати на консултациите по правата на човека между ЕС и Русия, както и че от представителите на Русия в тези консултации ще бъде официално изискан отговор по всеки случай;
13. Призовава председателите на Съвета и на Комисията, както и ВП/ЗП да продължават да следят отблизо тези случаи и да поставят тези въпроси по различни поводи и на срещи с Русия, както и да докладват на Парламента за разговорите с руските държавни органи;
14. Настоятелно приканва Съвета да развие единна политика по отношение на Русия, която ангажира 28-те държави – членки на ЕС, и институциите на ЕС със силно общо послание относно ролята на правата на човека в отношенията между ЕС и Русия и необходимостта от прекратяване на репресиите срещу свободата на изразяване, на събрания и на сдружаване в Русия; призовава това общо послание да бъде ясно заявено в заключенията на Съвета по външни работи на ЕС;
15. Настоятелно приканва Върховния представител и ЕСВД да гарантират, че Съюзът се стреми към всяка възможност, в границите на руското националното законодателство, за продължаване на сътрудничеството с организациите на руското гражданско общество и подкрепата за тях, включително на тези, които работят за насърчаване на ценностите на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава;

16. Настоятелно приканва, по отношение на текущата фаза на планиране на финансовите инструменти на ЕС, Европейската комисия и ЕСВД да увеличат финансовата си помощ за руското гражданско общество чрез средства от Европейския инструмент за демокрация и права на човека и средства на организации на гражданското общество и на местни органи, както и да включат Форума на гражданското общество ЕС-Русия в Инструмента за партньорство, за да се гарантира устойчива и надеждна дългосрочна подкрепа;
17. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на заместник-председателя на Комисията/Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на президента на Руската федерация, както и на нейните правителство и парламент.